

Dr. sc. Petar MILADIN
redoviti profesor u trajnom zvanju
Sveučilište u Zagrebu Pravni fakultet
pmiladin@pravo.hr

UDK 347.716(497.5)
Izvorni znanstven rad
Rad stigao: 30. svibnja 2025.
Rad prihvaćen: 6. lipnja 2025.

Dr. sc. Marko IVKOŠIĆ
izvanredni profesor
Sveučilište u Splitu Pravni fakultet
mivkoscic@pravst.hr

PROKURA KAO NAJŠIRA TRGOVAČKA PUNOMOĆ

Sažetak: *Sustavno se raspravlja o prokuri koja je kao najšira trgovačka punomoć uređena Zakonom o trgovačkim društvima. Kritički se raščlanjuju određena zakonska pravila o prokuri, daju se prijedlozi kako tumačiti određena pravila, te što treba poduzimati de lege ferenda. Određuje se opseg i definira sadržaj prokuristovih ovlasti za zastupanje principala. Objašnjava se kogentno uspostavljeni sadržaj prokuristove ovlasti zastupanja i određuje sadržaj, kako zakonskih, tako i poslovnopravnih ograničenja ovlaštenja zastupanja iz prokure. Prije zaključnih razmatranja u kojima se sažimlju prijedlozi de lege ferenda ukratko se objašnjava prestanak prokure.*

Ključne riječi: *prokura, generalna punomoć, trgovačka punomoć, trgovac*

I. Uvod

Pravni institut zastupanja važan je da bi se odredilo tko je ovlašten valjano izricati volju pravne osobe. Za učinak zastupanja bitno je djelovanje u ime zastupane osobe i u granicama ovlasti koje je ona dala zastupniku. Zastupanje u materijalnopravnom smislu se uređuje odredbama Zakona o obveznim odnosima (nadalje: ZOO)¹ tako da se uređuje zastupanje općenito i neke punomoći (opća i posebna) te pravni poslovi na temelju kojih se daje ovlast za zastupanje. U trgovačkom prometu strane poduzimaju poslove putem svojih zakonskih zastupnika ili putem zastupnika na temelju pravnog posla. Trgovačko društvo na temelju pravnog posla može ovlastiti pojedinu fizičku osobu da ga zastupa kao njegov opći ili posebni (specijalni) opunomoćenik na temelju odredbi čl. 313. – 318. ZOO-a ili, pak, na temelju trgovačke punomoći na temelju odredbi čl. 43. do 56. Zakona o trgovačkim društvima (nadalje: ZTD)² kojim se uređuje prokura, trgovačka punomoć, punomoć trgovačkom putniku i punomoć po zaposlenju. U nastavku će se raščlaniti prokura kao najšira trgovačka punomoć na temelju koje prokurist može sklapati sve ugovore i poduzimati sve radnje u ime i za račun vlastodavca i zastupati ga pred sudovima, upravnim i drugim državnim tijelima. Raspraviti će se pitanja o sadržaju prokure te o tome tko ju, kome i na koji način može dati. Zbog ograničenog opsega rada neće se raspravljati o različitim oblicima tzv. skupne prokure, primjerice, obična, modificirana, miješana skupna prokura i sl.

¹ Narodne novine br. 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 155/23. Odredbe o zastupanju sadržane su u Odsjeku 2. glava VIII ZOO-a; zastupanje uopće (čl. 308-312.) i punomoć (čl. 313-318.).

² Narodne novine br. 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146708, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15, 40/19, 34/22, 114/22, 18/23, 130/23, 136/24.